A°. 1849. MAANDAG den 8. Januarij. N°. 4.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

HET BEHOUD DER NEDERLANDSCHE HOOGE SCHOLEN.

Heeft, reeds vóór eenige weken, onze MULDER zijne krachtige, wegslepende taal in het belang der wetenschap tegen den kreet van bezuiniging op de instellingen van hooger onderwijs, met al de magt der overtuiging en het gezag van eene twintigjarige ondervinding doen hooren; heeft hij tegen den eisch van concentratie, dien van vermenigvuldiging, niet van afbraak en vermindering der bronnen van kennis en verlichting gesteld, — de hoogleeraar ROIJAARDS levert in zijne onlangs gehouden en thans gedrukte Voorlezing over *het historisch karakter der tegenwoordige Nederlandsche Universiteiten, als waarborg voor haar voortdurend bestaan*, nieuwe gronden van verdediging tegen ligtvaardige aanvallen en bedreigingen. — In den geest des volks, niet in gunst en bescherming, die wisselbaar zijn; niet in uitwendige omstandigheden en voorregten, die voor den tijd bezwijken, vindt de geleerde spreker den krachtigsten steun der bestaande Universiteiten. Men verwarre zulke Volksinstellingen niet met gewone staatscollegien en burgerlijke instellingen. „Deze laten zich vestigen, afbreken, verplaatsen. Zij wisselen naar den vorm en de inrigting van den Staat en de Burgermaatschappij. Maar Universiteiten, als instellingen van hooger onderwijs, hare inrigting moge gewijzigd worden naar de behoeften der eeuw, juist dan, wanneer zij daarmede voortgaan, of die opwekken, staan zij zelve daar als onwankelbaar, en zijn bestand tegen de staatsstormen. — De geschiedenis heeft het ons bewezen, en die geschiedenis spreekt luide tot onze dagen. Haar zagen wij met den staatsvorm niet opkomen noch ondergaan. Wij zagen Leiden, Utrecht en Groningen pal staan, te midden der stormen, welke ons Vaderland beroerden, en de omkeeringen van onzen leeftijd, die de meeste staatsgebouwen deden instorten, zij waren niet in staat deze drie Universiteiten te sloopen." (Bladz. 34, 35.)

En, zal het dan nu, bij het genot van rust en vrede, de tijd zijn, baldadig de hand te slaan aan de eerwaardige, steeds bloeijende inrigtingen, die elke meer dan twee eeuwen hebben verduurd, en wier plegtig gevierde Jubiléen van de hartelijke deelneming der geheele Natie getuigden? Kon het bij die algemeene feesten één oogenblik twijfelachtig zijn, of de Hoogescholen stemden nog met den volksgeest overeen, en beantwoordden nog aan de regtmatige verwachting der Natie? Zal men bepaaldelijk aan *Utrecht* durven verwijten, dat dáár de Hoogeschool niet bloeit, dat dáár het onderwijs achterlijk is, en geene vruchten draagt voor de Natie, maar ook voor de Regering? Zal de Regering zulke verwijten doen aan een' MULDER, in Duitschland, Engeland en Noord-Amerika geëerd; — aan een' ACKERSDIJCK, wiens staatshuishoudkundige lessen door de Belgische Ministers dankbaar werden herdacht; aan een' HOLTIUS, den vriend van SAVIGNY, den man, die buiten Nederland den roem handhaaft van de instelling, waar vroeger een NOODT scherpzinnig en zelfstandig het Romeinsch Regt doceerde?

Ditslechts in het voorbijgaan. De even onbeschaamde, als laatdunkende en ligtzinnige oordeelvellingen, welke sommige dagbladen, veilig achter het schild van naamlooze artikelen, zich in de jongstverloopen weken ten aanzien van onze instellingen van hooger onderwijs hebben veroorloofd, moeten eindelijk met het gevoel van onverdiende miskenning worden wedersproken. Maar in deze dagen van publiciteit heeft men bovendien regt te vorderen, dat, terwijl allerlei plannenmakers, misschien niet geheel belangeloos, de verdiensten van kundige mannen pogen te beladden, de waarheid niet ten halve worde gekend; men heeft regt te vorderen, dat met open vizier worde gestreden en alle masker worde afgeligt.

Gelijk reeds gezegd is, het geschrift van den hoogleeraar ROIJAARDS heeft eene algemeene strekking, schoon hij bij de lotgevallen der Utrechtsche Hoogeschool meer uitvoerig verwijlt, en aan de woorden van Prins WILLEM IV herinnert, die „te sterker zucht voor Utrecht had, omdat hij aldaar de eerste beginsels der wetenschap had geleerd." (Bladz. 39.) — Doch men leze de verhandeling zelve, die beschouwd kan worden als eene, met historische bewijzen gestaafde uiteenzetting der stelling, door een groot letterkundige en staatkundige, door GUIZOT verkondigd. In zijn voortreffelijk *Essai sur l'histoire et sur l'état actuel de l'Instruction publique en France*. (*Oeuvres choisies de M. Guizot*, Bruxell. 1848.) Chap. VI. p. 237, zegt die uitstekende Minister van publiek onderwijs, onder anderen:

C'est par le concours de l'autorité souveraine, de l'autorité ecclésiastique, des autorités municipales et de l'industrie particulière qu'ont subsisté et que subsistent encore, dans plusieurs Etats de l'Europe, les universités, les gymnases, les colléges et tous les établissements publics d'éducation. — Là où existe un pareil état de choses, il est absurde de le détruire au lieu de le régler; mais là où il a été détruit, il est impossible de le rétablir. On ne refait point par des lois ce qui n'a pas été l'ouvrage des lois; on ne ressuscite point par une seule volonté ce qui a été l'oeuvre lente et compliquée de tant de volontés éparses, indépendantes et irrégulières." — Men zie, hoe GUIZOT de overijling der plannenmakers van 1791 en volgende jaren laakt en betreurt, die de stichting van een grootsch en prachtig gebouw beoogende, in stede van het bestaande te verbeteren en uit te breiden, vernielden en sloopten, maar niet wisten uit te voeren wat hun gistend brein had bedacht. (Chap. III. p. 218.) — Wel mag dan Prof. ROIJAARDS vragen, „wat men doen zou, als het abstracte ideaal van ééne Universiteit eens in de werkelijkheid mislukte, en men dan toch reeds alle andere instellingen had vernietigd?" (Bladz. 42.)

G. W. VREEDE.

Utrecht, 7 Januarij 1849.

OPHEFFING VAN UTRECHTS HOOGESCHOOL.

Een woord tot u, Ingezetenen van Utrecht, die zorgeloos nederzitten zonder het onheil te zien, dat u boven het hoofd hangt, een onheil, dat voor velen onder u tevens de vernietiging van uw bestaan is. Weet gij dan niet, dat er ernstige sprake is bij het ministerie over de opheffing van Utrechts Hoogeschool? **Opheffing van Utrechts Hoogeschool!!!** Te regt klinkt dit woord onheilspellend u in de ooren. Te regt spiegelt gij u reeds het verderfelijk gevolg daarvan voor uw bestaan voor oogen. Niet alleen de welvaart en bloei uwer stad, maar uw eigen belang en dat van uw huisgezin staan immers in het naauwste verband met het behoud van Utrechts Kweekschool? Zijt gij hiervan overtuigd? Welaan slaapt niet! Slaat, voor het te laat is, handen aan 't werk, en rigt u met uwe vereenigde bede tot den troon van onzen geliefden Koning! Maakt gebruik van het regt, u door de grondwet verzekerd! Overlegt, raadpleegt met elkander! vereenigt u handel- en neringdoende burgers! want het is tot u, dat dit woord thans uitsluitend gerigt wordt. Niet **enkele** uwer moeten hunne stemme luide tot 's Vorsten troon verheffen, maar **allen**, die door het verlies dier Hoogeschool hunne welvaart en hun bestaan bedreigd zien! Nog eens, werkt, eer het **te laat** is, eer gij u zoudt moeten beschuldigen, deze waarschuwing in den wind te hebben geslagen, en niet ook het uwe te hebben gedaan tot afwending van dien onherstelbaren ramp. Het is vooral uwe **vereenigde stem**, die zich krachtig en dringend moet doen hooren. Gij zijt het immers die, zoo de Hoogeschool uit uwe stad werd weggenomen, dadelijk daarvan zoudt ondervinden de onberekenbare gevolgen voor uw bestaan! Nog eens: **maakt gebruik, ernstig gebruik van uw regt tot het inzenden van verzoekschriften aan den Koning. Als burgers, als echtgenooten, als vaders zijt gij dat verpligt. Waakt op uit uwe zorgeloosheid! Draalt niet! laat de ure, waarin gij nog werken kunt niet voorbijgaan, eer de ure komt, dat geene magt meer u zou kunnen terugschenken, wat gij onherstelbaar verloren hadt — UW BESTAAN.**

De persoon van *Cornelis van Luijn*, gewoond hebbende buiten de Wittevrouwenpoort, wordt opgeroepen zich onverwijld aan te melden aan het bureau der Nationale Militie ten Stadhuize.

Utrecht den 30. December 1848.

Ter ordonnantie van Heeren Burgemeester en Wethouderen der stad Utrecht,
W. G. VAN DIJK, L. S.

De persoon van *Johannes Franciscus van Hems* wordt opgeroepen, om zich ter Stads Secretarie te vervoegen, tot het teragbekomen der door hem aldaar ingediende stukken.

Utrecht den 5. Januarij 1849.

Ter ordonnantie van Heeren Burgemeester en Wethouderen der stad Utrecht,
W. G. VAN DIJK, L. S.

ITALIË.

ROME 26 Dec.

De Kamer was in de laatste dagen niet voltallig en heeft daarom geene zitting gehouden.

Het ministerie heeft een ontwerp van wet ingediend, waarbij de constituerende vergadering tegen den 5. Feb. zou worden geopend, en waarbij de wijze van verkiezingen wordt geregeld. De Kamer heeft dit ontwerp niet willen aannemen, waarom men denkt dat de Junta zelve de wet zal afkondigen.

De mannen, die aan het hoofd van het bestuur staan, onttrekken zich. *Gallieno*, die Dingsdag de Civica ter bestrijding der republikeinen kommandeerde, heeft Rome verlaten, even als *Mamiani*, uithoofde van verschil met *Sterbini*, welke laatste zijn vermogen in Engeland in veiligheid heeft gebragt. Overal heerscht mistrouwen.

— De Paus blijft te Gaëta het antwoord der Mogendheden afwachten op eene aan dezelve gezondene nota, waarin hij verzoekt weder in zijn bestuur hersteld te worden.

TURIN 2 Jan.

Het ministerie *Gioberti* heeft de beide Sardinische kamers ontbonden. De kieskolegien zijn tegen den 15. Jan. en de nieuwe kamers tegen den 23. Jan. opgeroepen.

— De graaf *Martini*, die met eene zending naar Parijs belast is geweest, is tot gezant van Sardinie te Rome benoemd, en de advokaat *Ruffini* tot zaakgelastigde op het congres te Brussel.

DUITSCHLAND.

WEENEN 30 Dec.

Alhier is een legerberigt van den luit.-veldmaarschalk *Jellachich* aan den prins *Windischgrätz*, gedagteekend *Moor den 30. Dec.* 1848, alhier bekend gemaakt. Den 29. Dec. vernam hij te Kisber, dat een vijandelijk korps, onder bevel van *Perczel*, sterk 8 à 10,000 man, naar Moor was getrokken, waarop hij des morgens 5 ure opbrak om den vijand te vervolgen. Een uur voor die plaats trof hij de Hongaren aan in eene voordeelige stelling. „Ik hield mij defensief — zegt hij — om de divisie *Hartlieb* af te wachten, welke $1^1/_2$ uur achter mij marcheerde. Doch de vijand begon den aftogt, waarop ik mij verpligt zag, met de brigade *Grammont* en mijne kavalerie, hem aan te tasten. Deze aanval was hevig, vooral door de beide kurassiers regementen *Hardegg* en *Wallmoden*. In den tijd van een half uur werd het vijandelijke centrum verbroken, 6 kanonnen en een houwitser veroverd en eenige duizend gevangen gemaakt, waaronder vele officieren. Ook zou een vijandelijk generaal gedood zijn. Het slagveld is met dooden bedekt. Het overschot van het korps van *Perczel*, ongeveer 8000 man, is naar Stuhlweizenburg terug getrokken."

WEENEN 31 Dec.

De Hongaarsche vesting Essegg heeft zich, volgens een berigt uit Agram, ook aan de Oostenrijkers overgegeven.

— Men beweert dat er tusschen Oostenrijk, Rusland en Napels een tractaat is gesloten, om den Paus weder in zijn bewind te herstellen. De Paus heeft echter de militaire interventie vooreerst van de hand gewezen.

— Bij ons leger hebben vele bevorderingen en veranderingen plaats gehad.

— 5 pCt. Met. $81^1/_4$; 4 pCt. $46^1/_2$; $2^1/_2$ pCt. ... Bank. 1085.

FRANKFORT 3 Jan.

De *Basler Zeitung* berigt uit Lombardije, dat het eene afsluiting van gemeenschap met Piemont, den Kerkelijken Staat en Toskanen, langs de Pò bevolen. Den 30. Dec. is in Lombardije een besluit bekend gemaakt, waarbij de uitgewekenen worden teruggeroepen met bedreiging van confiscatie hunner goederen. De tijd van terugkomst is op den 31. Jan. bepaald.

— In de zitting der Rijksvergadering van heden is eene belangrijke depeche van de Oostenrijksche regering bekend gemaakt; zij strekt om tegen het voorstel van den heer von Gagern te protesteren en verklaart dat Oostenrijk nog altijd genegen is, ja zelfs eischt van den Duitschen bond een deel uit te maken. Deze verklaring heeft grooten indruk gemaakt, en zal naar alle gedachten ten gevolge hebben, dat de voordragt des heeren von Gagern, zal maakt, bij ook van het aannemen of verwerpen eene kabinetskwestie, door de meerderheid zal worden afgekeurd.

— De stijgende strekking van de fondsen op onze beurs is heden weder opgemerkt. De hooge stand der Oostenrijksche papieren bragt daartoe veel bij. 5 pCt. Met. waren 1 pCt. hooger $73^1/_2$; $2^1/_2$ pCt. $38^5/_8$.

KEULEN 5 Jan.

Het ijs zit van af Lurley tot Weinheim, 2 uren boven Bingen. Hier is de waterhoogte 3 voet 10 d., en de ijsgang is gering en met kleine schollen.

— De gebeurtenissen van 1848 hebben ook een nadeeligen invloed op de drift tot reizen gehad. Het getal der in Keulen aangekomene vreemdelingen was in 1847, 124,984 en in het afgeloopen jaar 98,387, dus minder 26,597. In vorige jaren was dat getal nog grooter.

ENGELAND.

LONDEN 4 Jan.

Prins *Albert* heeft met de hertogen *van Nemours* en *d' Aumale* gisteren eene jagtpartij gehad in het groote park van Windsor.

Van wege H. M. de Koningin zijn, bij gelegenheid van Nieuwejaarsdag, een 500tal behoeftige familien te Windsor en Clewer van voedsel en kleedingstukken verzorgd geworden.

— Ter beurze liep het gerucht van den dood van den hertog *van Wellington*; men hechtte er evenwel weinig geloof aan. Gec. $88^7/_8$; 3 pCt. ger. $88^7/_8$ à 89; $3^1/_4$ pCt. $80^3/_8$ à $^5/_8$; Bank. $189^1/_2$ à $191^1/_2$; $2^1/_2$ Holl. 48 à 49; 4 pCt. 76 à 78; Rus. 102 à 104; Belg. 74 à 76; 5 pCt. Sp. $13^1/_2$ à $14^1/_2$; 3 pCt. $26^1/_2$ à $27^1/_2$; 2 pCt. Port. 26 à 27; Mex. $25^3/_8$ à $^5/_8$.

FRANKRIJK.

PARIJS 4 Jan.

De admiraal *Cécille* is benoemd tot vertegenwoordiger der republiek te Londen. De heer *de Lagrené*, vroeger gezant in China, is belast met de vertegenwoordiging van Frankrijk bij het congres te Brussel, over de regeling der Italiaansche zaken. *La Patrie* volhardt, niettegenstaande deze benoeming, bij haar berigt, dat Oostenrijk zou geweigerd hebben deel te nemen aan de onderhandelingen te Brussel, ten gevolge van de oorlogzuchtige verklaring van het Sardinische ministerie. Het blad voegt er bij, dat nadere tijdingen hem in de gelegenheid stellen, te berigten, dat alle gemeenschap tusschen Sardinië en Lombardije met Januarij heeft opgehouden.

— Heden morgen heeft de inhuldiging plaats gehad van *Jerôme Bonaparte*, exkoning van Westphalen, als gouverneur van het hotel der Invalieden, bestemd tot schuilplaats voor de overblijfselen van onzen militairen roem.

— De minister van onderwijs en eeredienst heeft het ontwerp van wet op het het lager onderwijs, door zijn voorganger *Carnot* ingediend, teruggetrokken en twee commissien benoemd, om nieuwe ontwerpen te vervaardigen. Het berigt hiervan wekte in de nat. vergadering veel beweging. Men betwistte der regering het benoemen dier commissien buiten toestemming der vergadering. Evenwel ging men met 444 tegen 302 stemmen tot de orde van den dag over. De heer *Pascal Duprat* heeft echter tegen morgen de benoeming gevraagd van eene commissie uit de nat. vergadering, om eene organieke wet op het onderwijs te vervaardigen. Indien die commissie wordt benoemd, moet zulks natuurlijk aanleiding geven tot eene ernstige botsing tusschen het ministerie en de vergadering.

PARIJS 5 Jan.

Door de benoeming der vicepresidenten en secretarissen in de bureaux der nat. vergadering heeft het kabinet op nieuw eene nederlaag geleden. Al de kandidaten door de *National* voorgedragen zijn met vrij groote meerderheid benoemd. *Bedeau* met 583, *Goudchaux* met 413, *Lamoricière* met 413, *Corbon* met 403, *Havin* met 37., *Billault* met 304 stemmen zijn verkozen tot vicepresidenten; de kandidaten der ministeriële partij hadden *Buxio* 283, *Vivien* 207, *de Malleville* 93 stemmen.

Nog eene nederlaag, doch die van ernstiger aard is, bestaat in de benoeming der Commissie tot het vervaardigen van een ontwerp van wet voor het onderwijs. Als president er van is benoemd de heer ..., wiens was het ontwerp was, dat door den minister van onderwijs *Falloux* is teruggetrokken. Het kan niet missen of hier uit zullen groote moeijelijkheden ontstaan voor het ministerie.

De gematigde partij is teregt bevreesd voor deze onhoudbare stelling tusschen de regering en de vertegenwoordiging, en teekent daarom in alle departementen petitien, opdat de vergadering zich ontbinde.

— Tijdingen per telegraaf uit Italie ontvangen hebben dadelijk den kabinetsraad doen vergaderen. Niets zeker is echter omtrent den inhoud uitgelekt.

— De fondsen waren heden dalende. 3 pCt. gisteren 46 heden 45,75, 40 à 75; 5 pCt. gisteren 75,75 heden 75,70, 25,70 à 35; Bank 17,25 à 1700.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 5 Jan.

Uit Texel schrijft men van den 3 Jan., dat tusschen dat eiland en Wieringen in het ijs was vast geraakt een vaartuig, vermoedelijk de M a r i a, kapt. *Visser*. Door het vele drijfijs kon men het schip niet bereiken. Men vermoedt dat het scheepsvolk zich op Wieringen zal hebben gered.

— Gedurende het jaar 1848 zijn te Hoorn aangebragt en ter waag gewogen 10,585 stapels kaas, wegende 2,718,505 Ned. ponden.

ROTTERDAM 5 Jan.

Blijkens schrijven van heden aan den heer *H. Nijgh*, alhier, heeft H. K. H. de Prinses *van Oranje* met genoegen het aangeboden beschermvrouwschap over het te Rotterdam bestaande weldadigheidsfonds *Dorcas* aangenomen, en den uitgever tevens de som *f* 100 voor het genoemde fonds doen geworden, met den wensch, dat de Hemel zijnen zegen over deze zoo hoogst nuttige instelling moge zenden.

Men zegt dat de Stedelijke Raad alhier besloten zou hebben tot het indienen van een eerbiedig adres aan Z. M. den Koning, ten einde, ook in het algemeen belang, te verzoeken, dat 's Rijks werf alhier niet opgeheven worde. (*Rott. Cour.*)

DORDRECHT 5 Jan.

De rivier voor deze stad is sedert eergisteren geheel digt gevroren, en geschiedt de overtogt aan de veren met schietschouwen; en hoewel men eenige liefhebbers op schaatsen en verscheiden ijsschuitjes opmerkt, is het echter nog niet raadzaam dezelve in alle rigtingen te passeren.

— Men verneemt, dat bij eenige ingezetenen dezer stad het voornemen bestaat, om, wanneer de vorst aanhoudt, op de rivier een ijsvermaak te regelen op eene uitgebreide schaal, als wedstrijd voor ijs-zeilschuitjes, voor arresleden, priksleden, schaatsenrijders, mannen en vrouwen afzonderlijk, balenschieten en baanglijden.

GORINCHEM 5 Jan.

Den 2. Dec. heeft zich het ijs in de rivier de Merwede vastgezet. Gisteren reed men te Hardinxveld met kar en paard over dezelve. Thans worden ook voetpaden aangelegd tusschen het veer en Sleeuwijk en van hier op Woudrichem.

— Heden middag is de diligence van *van Gend en Loos*, komende van Utrecht, bij de Arkelsche kerk van den dijk gestort; gelukkig hebben geene der passagiers eenig belangrijk letsel bekomen. De oorzaak van het omver vallen wordt daaraan toegeschreven, dat bij het uithalen voor een ander rijtuig, de achterste wielen van den dijk zijn gegleden.

TIEL 3 Jan.

Het ijs in de rivier de Waal heeft zich heden nacht vóór, boven en beneden deze stad, zooverre het gezigt reikt, vastgezet. De voetgangers gaan reeds over den bevroren vloed, terwijl men het pad, in eene regtlijnige rigting, naar de overzijde, heeft daargesteld, zoodat men, waarschijnlijk, binnen weinige dagen deze breede rivier, met zwaar beladene rijtuigen en paarden zal kunnen passeren.

UTRECHT 6 Jan.

De hoogleeraar *van Rees* heeft gisteren avond in het natuurkundig gezelschap eene verhandeling gedaan over het *Diamagnetisme*, gestaafd met vele belangrijke proefnemingen.

Prof. *Bergsma*, zal zijne lessen over de Landhuishoudkunde voortzetten Dingsdag den 9, dezer des namiddags te half zes ure.

— De *Staats-Courant* deelt een belangrijk overzigt mede der verbeteringen, gedurende de laatste jaren ingevoerd in de verpleging van krankzinnigen in Nederland aan den minister van Binnenland, door de inspecteurs dier gestichten de heeren *J. L. C. Schroeder van der Kolk* en *C. J. Feith*.

— Gedurende de maand Dec. 1848 zijn over den Hollandschen Spoorweg vervoerd 51,843 reizigers, als: van Amsterdam 9,940; Haarlem 6,375; Leyden 5,458; 's Hage 10,556; Rotterdam 9,024, enz. — De opbrengst van reizigers is geweest *f* 45,766,86, en van goederen *f* 11,124,79½.

UTRECHT 7 Jan.

Den 4. dezer heeft de Heer Chirurgijn *Hessing*, in tegenwoordigheid van de Heeren Medicinae Doctoren *Koning* en *Ooykaas*, en den Heer Chirurgijn *van den Berg*, de regter dij geamputeerd van de 52jarige weduwe *J. Kuijpers*, wonende op het Stroompje, buiten de Waard-barrière. Bij deze patiente werd ook de chloroforme aangewend, en nadat de operatie in haren geheelen omvang was verrigt, ontwaakte de vrouw, en wilde aanvankelijk niet gelooven, dat haar been reeds geamputeerd was.

— Wij vernemen, dat men in 's Hage reeds werkzaam is tot het opstellen eener wet, waarbij de opheffing van Utrecht's Hoogeschool op den voorgrond gesteld wordt.

— Uit Vreeswijk schrijft men ons van 7. Jan: „Het water aan de rivier de Lek, blijft steeds vallende; heden morgen stond hetzelve, volgens peilschaal, tot de hoogte van 5 el, 5 duim, en alzoo sedert de laatste 24 uren gevallen 12 duimen. Gisteren was het in 24 uren 36 duim gevallen.

„Gisteren voormiddag had er een buitengewoon voorval plaats op de rivier de Lek alhier: eene Diligence met paarden bespannen, van de Heeren *Gend en Loos*, reed, zonder moeite, langs het daartoe gelegen pad, over de rivier; zulks is te meer opmerkenswaardig, daar dergelijk geval sedert eene reeks van jaren niet heeft kunnen plaats hebben.

— Men schrijft ons uit Nijmegen van den 5. Jan.: „Het ijs in onze rivieren en op den Boven-Rijn heeft zich allerwege, hier en daar met vakken gezet, zoo ook boven deze stad en onder dezelve. Vóór deze stad is eenig nieuw drijfijs, hetwelk evenwel aan de overvaart geene moeijelijkheid veroorzaakt."

— Berigt omtrent de Cholera te Utrecht, volgens daarvan gehouden register bij de stedelijke commissie in zake der Cholera.

DAGTEEKENING.	Aangetast.	Hersteld.	Overleden.
Van 24 Oct. tot 5 Nov. 1848	15	2	7
„ 5 Nov. „ 12 „ „	22	8	11
„ 12 „ „ 19 „ „	17	3	8
„ 19 „ „ 26 „ „	32	9	17
„ 26 „ „ 3 Dec. „	36	9	17
„ 3 Dec. „ 10 „ „	50	15	24
„ 10 „ „ 17 „ „	75	15	36
„ 17 „ „ 24 „ „	88	36	46
„ 24 „ „ 31 „ „	35	33	30
„ 31 „ „ 7 Jan. 1849	29	27	6
Totaal	399	157	202

Den 7. Jan. in behandeling gebleven 40.

CHOLERA-GEVALLEN.

Rotterdam 1221, overleden 640, hersteld 442.
Leiden 359, „ 176, „ 129.
Schiedam 152, „ 97, „ 55.

— Sinds 1°. Jan. geworden ons de Duitsche dagbladen slechts zeer onregelmatig. De Duitsche post van heden is eerst te half twee ure aangekomen, zonder ons belangrijke tijdingen te brengen.

Te Berlijn vormen zich liberaal behoudende kiescomités, welke de aanneming van het ontwerp van Grondwet op den voorgrond stellen. — Te Munchen zijn de Kamers tegen den 15. Jan. bijeengeroepen. Men sprak den 1. Jan. te Weenen van de inhechtenisneming van *Hrabowski*, president van 't studenten comité in de October-dagen. Deze had zich tot dus verre weten schuil te houden.

De berigten uit Frankrijk doen zien, dat er de spanning toeneemt tusschen de regering en de nat. vergadering. — Het ministerie *Barrot* heeft eene tweede moeijelijkheid te doorworstelen De tijdingen uit Italië luiden steeds oorlogzuchtiger. Koning *Karel Albert* heeft zijne vredesgezinde kamers ontbonden, en de waarschijnlijkheid eener bevrediging van het Italiaansche vraagstuk op een congres te Brussel wordt bij den dag minder. Eene opgave der verschillende regten, welke Oostenrijk en Sardinie op Lombardije kunnen doen gelden, zal desniettemin onzen lezers niet onbelangrijk toeschijnen.

In het jaar 1713 kwam bij den vrede van Utrecht het huis van Oostenrijk in bezit van het hertogdom Milaan, als erfgenaam van den laatsten Spaanschen hertog. Dit hertogdom besloeg slechts een langwerpigen drieboek tusschen de Alpen, de Sesia, de Adigo en de Po. In 1751 werd Opper Milaan aan Piemont afgestaan. Tot aan 1796 behield Oostenrijk het overschot van dit klein gebied. In dat jaar werd het door generaal *Bonaparte* veroverd. Een jaar later, bij den vrede van Léoben, stond Oostenrijk Milaan aan de republiek af, maar kreeg daartegen de belofte van het bezit der Venetiaansche Staten. Bij Marengo op nieuw geslagen, verloor Oostenrijk geheel Noord Italië, en herkreeg dit eerst na 1814. Bij de verdragen van 1815 ontving het het Lombardiesch Venetiaansch koningrijk.

Wat Sardinië betreft: zijne regten bestaan daarin, dat nadat Noord Italië zich onlangs van het Oostenrijksche juk had bevrijd, de bevolking van het Lombardijsch Venetiaansch koningrijk en der hertogdommen Modena, Parma en Piacensa bijna eenparig verklaarde deel te willen uitmaken van het koningrijk Sardinië. In een tijdstip dat de grondslag van nationaliteit en de wensch van de meerderheid zelfs in Oostenrijk is erkend als de basis van het bestaan van elken staat, zijn deze regten vrij belangrijk. Daarbij kan Oostenrijk slechts de kosten van een leger van 45,000 man goed maken uit de inkomsten van Lombardijë, en het heeft er thans 100,000 man in de wapenen, die het nog lang zal moeten behouden; dus ook uit een geldelijk inzigt is 't Lombardijsch Venetiaansch koningrijk van geen gewigt voor Oostenrijk.

Van den eenen kant dus staat de text der verdragen; van den anderen, de wil des volks en een voortdurend protest van de natie, die slechts door dwang wordt beteugeld.

— Indien er al te Frankfort verschillende stelsels zijn te berde gebragt nopens de keuze van een opperhoofd des rijks, dan zijn het toch nog meer de moeijelijkheden, door de afscheiding van Oostenrijk veroorzaakt, die de rijksvergadering in eene gevaarlijke crisis hebben gebragt. Duitschland is juist kreupel geworden, op het oogenblik dat het wilde gaan staan. Oostenrijk en Pruissen waren de steunpilaren, waarop het gebouw der Duitsche éénheid moest rusten, en ziet eene der kolommen zinkt weg, en verstoort den verderen bouw. Eene regeling van Germanie, met uitsluiting der 12 millioen Duitschers, die tot de Oostenrijksche monarchie behooren, is slechts een half bestandeel der Duitsche éénheid. Maar daarbij komt eene tweede zwarigheid. Pruissen verkrijgt zulk een overwigt, als Oostenrijk Duitschland ontvalt, dat de zuid Duitschers, maar vooral het naijverige Beijeren, zich teregt verontrusten. De ultramontaansche partij koestert evenzeer vrees voor de oppermagt van het Protestantsche Pruissen, terwijl de Koning van Hannover zeer gesteld is op zijn gezag en niet op eenen te besten voet staat met zijn magtigen nabuur. Hierdoor is de verdeeling der leden van den rijksdag niet meer zuiver staatkundig, zoo als ze vroeger was, radicaal of behoudend, maar landgenooten van verschillende meeningen scharen zich om dezelfde kamer, en men spreekt derhalve, nu van Oostenrijkers, Pruissen en Beijeren.

Maar hoe is men tot deze scheiding gekomen, die zulk een struikelblok zal worden voor het bereiken der Duitsche éénheid? — Er is in de rijksvergadering te Frankfort eene partij geweest, die met eenen blinden geestdrift het denkbeeld volgde van vereeniging van een Germaanschen stam: *éene natie, éene taal, één rijk.* Professor *Dahlmann* was het hoofd dier partij. Hoewel zelfs behoudend, als gematigd liberaal, werd hij door het najagen van dat éénheids-idée van zelve er toe gebragt, den oorlog met Denemarken door te drijven; doch evenzeer werd hij er toe gebragt, alle zijne pogingen aan te wenden, om de redactie van de 2e en 3e § der grondwet te doen zegevieren, waarbij bepaald wordt: *Geen deel des rijks zal met niet-Duitsche staten mogen vereenigd zijn in een eenigen staat.*" — „*Indien een Duitsch land denzelfden vorst heeft als een niet-Duitsch land, zullen de betrekkingen tusschen beide staten geregeld worden naar de grondslagen van de zuivere persoonlijke éénheid.*"

Deze bepalingen waren echter niets minder dan eene ontbinding van Oostenrijk. Bij eenen volstrekt monarchalen staat was zulk een toestand nog mogelijk; maar sinds het despotieke Oostenrijk was veranderd in een constitutionelen staat, was die stelling geheel ondenkbaar, daar de regering er slechts besturen kan, naar gelang van de meerderheid der vertegenwoordiging. In Oostenrijk maakten die bepalingen trouwens een pijnlijken indruk; het ministerie *Schwarzenberg* was een uitvloeisel van die meening. Van daar zijne verklaring, dat hij de betrekkingen van Oostenrijk jegens Germanië dan eerst wilde regelen, als de inrigting van den Duitschen bond, zelve geheel zal voltooid wezen.

De slag werkte ernstig te Frankfort terug. Men ontving er met geestdrift de Magijaarsche afgevaardigden; men had hevige beraadslagingen over eene tusschenkomst van het Rijksbestuur in de Oostenrijksche zaken. Van daar de aftreding van het ministerie *Schmerling* en de vorming van een kabinet onder *von Gagern*. Doch wat zal nu beslist worden? Zal Oostenrijk uit den Duitschen bond worden gestooten? Maar hoe dan eene magt te vinden om tegen over Pruissen te stellen? Zal men Oostenrijk behouden? Hoe zal men het dan noopen gehoor te geven aan de 2e en 3e § van de grondwet.

BURGERLIJKEN STAND.

Bij den BURGERLIJKEN STAND te Utrecht zijn van den 31. Dec. 1848 tot den 7. Jan. 1849:

Ingeschreven: Gehuwden 5 paar; Geborenen 42, waaronder 2 onechte; Overledenen 62, waaronder 6 doodgeborenen.

PRIJZEN DER NAVOLGENDE ARTIKELEN TER UTRECHTSCHE MARKT, 6. Jan. 1849.

Tarwe van *f* 7,50 tot *f* 8,50. *Rogge* van *f* 4,80 tot *f* 5,30. *Garst* van *f* 3,50 tot *f* 4,00. *Boekweit* van *f* 5,00 tot *f* 5,40. *Haver* van *f* 2,50 tot *f* 3,25. *Witte Bonen* van *f* 8,00 tot *f* 10,50. *Groene Erwten* van *f* 8,00 tot *f* 10,50. *Grauwe Erwten en Capuc.* van *f* 8,00 tot *f* 11,00. *Boter* van *f* 0,70 tot *f* 0,80 het pond. *Kaas* van *f* 32,00 tot *f* 40,00 de 100 pond. *Aardappelen* van *f* 2,00 tot *f* 2,50 de mudde. *Rundvl.* van 45 tot 50 c. *Kalfsvl.* van 55 tot 60 c. *Schapen- of Lamsvl.* van 40 tot 50 c. *Varkensvl.* van 60 tot 65. c. het pond.

ADVERTENTIEN.

( ) *,* Die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn of eenige papieren als anders onder zich mogten hebben van of behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den WelEd. Geb. Heer Mr. THOMAS CHRISTIAAN VAN BARNEVELD VAN EST-EN-OP-IJNEN, overleden te Utrecht den 20. December 1848, gelieve daarvan op en aangave te doen vóór of op den 1. April 1849, ten kantore van den Notaris STEVENS, te Utrecht.

( ) *,* Die iets te vorderen heeft van, verschuldigd is aan, of eenige gelden of goederen onder zich hebben, behoorende tot de Nalatenschap van Mevr. de wed. ROBERTSON, geb. MASSON, op den 25. December 1848 te Utrecht overleden, gelieven daarvan opgaaf te doen voor den 15. Januarij 1849, ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht.

( ) *,* Bij acte, opgemaakt, voor den Notaris de BALBIAN VAN DOORN, te Utrecht, den 6. Januarij 1848, is de Vennootschap tot de Fabriek en den Handel van Loodwit, Azijn en Gips, onder de firma van C. HOOGEVEEN & Compagnie, te Utrecht, tusschen de Heeren KRIJN HOOGEVEEN, te Delft, en CORNELIS HOOGEVEEN, te Utrecht, ontbonden, gerekend sedert den 31. December 1848, en zal diezelfde Fabriek en Handel van Loodwit, Azijn en Gips, onder dezelfde firma van C. HOOGEVEEN & Compagnie te Utrecht, uitsluitend voor rekening van genoemden Heer K. HOOGEVEEN, te Delft, gerekend sedert den 1. Januarij 1849, worden voortgezet, onder beheer van den Heer GEORGE WOLFGANG FRANÇOIS HOOGEVEEN, te Utrecht, die voor gezegde firma alleen zal handelen, gelden uitgeven en ontvangen, verbindtenissen aangaan en teekenen, en die tevens is belast met de vereffening van de ontbondene Vennootschap.

( ) *,* Men zal op Dingsdag den 9. Januarij 1849 en volgende dagen, des voormiddags te 10 ure, in het Logement *De Zwaan*, bewoond door de weduwe *Jan Doedijns*, in het openbaar verkoopen:

VELERHANDE GOEDEREN, bestaande in onderscheidene zoo groote als kleine MEUBELEN, Kabinetten, Secretaire, Chiffonnière, Ledikanten, Tafel- en Bedlinnen, Bed en, Dekens, Matrassen, Vloerkleeden, Gordijnen, Goud en Zilverwerk, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Porcelein, Glas en Aardewerk, Koper, Tin, Blik, IJzer, Hout en Mandenwerk, voorts een Paard, vier Melkkoeijen, een Pink, Vaars en Kalf, 15000 Nederl. Ponden Hooi, een Mestvaalt, twee Boerenwagens, Logement- en Stalhouders-, Bouw- en Melkgereedschappen, en hetgeen verder te koop zal worden aangeboden.

Alles daags vóór de verkooping te bezigtigen van 10 tot 4 ure, terwijl nader informatiën dien aangaande te verkrijgen ten Kantoren van de Notarissen J. C. SCHADEE, te Zeist, en H. DUIJFJES, te Utrecht.

( ) *,* Den 10. Februarij 1849, 's namiddags ten één ure, zal, te Utrecht, in het Huis der Notarissen, achter Sint Pieter, in het openbaar worden verkocht:

1. De HEERENHOFSTEDE *HEEMSMADE*, bestaande in Heerenhuis met Landmanswoning en Achterhuis, Tuinmanswoning met Koetshuis en Stal, twee Schuren, twee Bergen en ruim 13 bunders Land, waarin zuivere Steen- en Panaarde. Bij het Heerenhuis behooren twee Banken in het Kerkgebouw der Hervormde Gemeente te Vleuten.

2. Bijna 6 bunders BOUWLAND, inhoudende *zuivere Steenaarde*.

3. Ruim 8 bunders BOUWLAND, bevattende *zuivere Steenaarde*.

4. De Boerenhofstede *KLEIN HEEMSMADE*, bestaande in Landmanswoning met Schuur en ruim 2 bunders Land.

5. De 4 vorige koopen bij één, en alzoo de Hofsteden *GROOT en KLEIN HEEMSMADE*, met nagenoeg 30 bunders uitmuntend Tuin-, Boomgaard-, Bouw-, Hooi-, Wei- en Boschland, liggende aan malkander in de gemeente Vleuten, en begrensd ten westen door de Vleutensche Vaart, en den weg naar Maarssen, ten zuiden door den weg naar Utrecht, en ten oosten door den weg naar den Eng en eigendom van den Heer *H. B. Nieuwenhuis*. — De daarin aanwezige Steen- en Panaarde kan zeer gemakkelijk worden afgevlet.

Het Heerenhuis met den Tuin, ruim ½ bunders groot en beplant met vele fijne Vruchtboomen, kan met het Koetshuis en de Tuinmanswoning, op 1. Maart en 1. Mei 1849 worden aanvaard.

6. Bijna 8 bunders HOOI-, WEI- en BOSCHLAND, liggende in de gemeente Haarzuilen, belend ten noorden eigendom van den Heer *H. B. Nieuwenhuis*, ten westen de Thematerweg, ten oosten de Ouwen-aar.

7. Ruim 4 bunders WEI- en BOSCHLAND, liggende naast het vorige, belend ten oosten eigendom van de Erven van den Heer *P. M. van Byleveld*.

8. Bijna 6 bunders HOOI- en WEILAND, liggende naast het vorige, belend ten zuiden eigendom van den Heer *I. van Oostrum* en ten oosten de Ouwen-aar.

9. Al de vorige Koopen onder Vleuten en Haarzuilen bijéén: De Landmanswoningen met de Landerijen kunnen in gebruik genomen worden op 1. Januarij en 1 Mei 1850.

Inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van den Notaris DE BALBIAN VAN DOORN, te Utrecht.

( ) *,* Men zal op Zaturdag den 20 Januarij 1849, des namiddags ten 5 ure, in het Lokaal der openbare Verkoopingen te Utrecht, achter St. Pieter, wijk F, No. 363, in het openbaar veilen en verkoopen:

Eene zeer ruime HUIZING, met ERF, GROND en PLAATS, staande en gelegen te Utrecht, aan de westzijde van de Teelingstraat, uitkomende aan de Ganzenmarkt, wijk G, No. 148, Kadaster Sectie A. No. 1122, groot 1 Roede, 48 Ellen.

TE AANVAARDEN 1. MEI 1849.

Breeder bij Billetten omschreven en nader onderrigt te bekomen, ten Kantore van den Notaris N. DE GRAAF, te Utrecht, ten wiens overstaan deze verkooping zal geschieden.

( ) *,* Op Zaturdag den 20. Januarij 1849, des namiddags ten een ure precies, zal aan het Kantoor der Openbare Verkoopingen, te Utrecht, achter Sint Pieter, publiek worden verkocht:

Een Perceel WEILAND, groot twee bunders, 41 roeden, 30 ellen, gelegen onder de gemeente van Vreeswijk, anders genaamd de Vaart, bij het kadaster bekend, onder Sectie C, No. 220, 221 en 224.

Terstond te aanvaarden.

Nader onderrigt te bekomen, ten kantore van den Notaris VAN OMMEREN, te Utrecht.

UIT DE HAND TE KOOP.

( ) *,* Eene deugdzaam zes octaaf Engelsche PIANO en een Secretair-ORGEL, beide voor een matigen prijs. Te bevragen bij L. Z. EIJTINGER, Meubel- en Stoelemaker in de Lange Jansstraat.

DOOR VERANDERING VAN WOONPLAATS UIT DE HAND TE KOOP.

( ) *,* Een kapitaal hecht en sterk HUIS, waarin eene *Manufactuurwinkel* wordt uitgeoefend, staande op het meest bezochte gedeelte der stad Utrecht. Te bevragen ten kantore van den Notaris DUYFJES, aldaar. *Brieven franco.*

( ) *,* De ondergeteekende, Vleeschhouwer en Spekslager, op de *Lange Nieuwstraat*, zijne affaire op heden aan zijnen Zoon J. J. M. WIGGERS, in de *Choorstraat*, overgedaan hebbende, bedankt bij deze zijne begunstigers voor de sedert jaren genoten kalandisie, en verzoekt zijne geëerde Stadgenooten, zijnen Zoon als nu hiermede te willen begunstigen, die thans door de uitbreiding eener goede affaire, in de gelegenheid gesteld is, de beste en fijnste kwaliteiten van Vleesch en dat gene, 't welk tot de Spekslagerij behoort, tegen de minst mogelijke prijzen te kunnen leveren.

Utrecht den 6. Jan. 1849. J. WIGGERS.

( ) *,* Mijn Vader afstand van zijne affaire gedaan hebbende, zoo refereer ik mij kortheidhalve aan bovenstaande advertentie, bevelende mij bij deze in de gunst mijner geëerde Stadgenooten, terwijl door mij de naauwst mogelijke naleving van boven vermelde advertentie zal worden nagekomen.

J. J. M. WIGGERS.

( ) *,* De ondergeteekende waarschuwt een ieder om aan niemand op zijnen Naam iets af te geven, dewijl hij niemand daarvoor schadeloos zal stellen. J. HOFSTEDE, Mr. Kurkensnijder.

Utrecht 6. Januarij 1849.

GEVONDEN!

( ) *,* Een HOROLOGIE KETTING. Terug te bekomen tegen betaling der advertentie; adres aan het Bureau dezer Courant, onder La. J.

( ) *,* Ten Kantore van

S. & J. VAN LIER, EZ. TE UTRECHT,

Zijn in de 206e Koninklijke Nederlandsche LOTERIJ, getrokken de navolgende PRIJZEN:

Op no. 5921 DE HOOGSTE PRIJS VAN

f 100,000

Op no. 19835 f 5000. Op no. 8235 f 2500.

8167	1250.	8520	1000.
1782	1000.	8790	1000.
1783	1000.	19147	1000.
1828	1000.	19294	1000.
5966	1000.	19377	1000.
6967	1000.	19646	1000.
8364	1000.	19938	1000.

Voor de 207e STAATS-LOTERIJ zijn aan voornoemd Kantoor reeds Loten te bekomen. — De trekking begint den 22. Januarij aanstaande.

( ) *,* Bij C. VAN DER POST, JR., Boekh. ... komt heden van de pers:

H. J. ROIJAARDS, het historische karakter der tegenwoordige *Nederlandsche Universiteiten*, als waarborg voor haar voortdurend bestaan, à 60 Cts.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 6 Jan. — 4½ ure.

OMSCHRIJVING.	laagst.	hoogst.	gebl.
Werkel. Schuld. . . . 2½ pCt.	48¾	49	48⅞
dito 1844. . . . . . 3 „	58¼		
dito dito . . . . . . 4 „	75⅜	75½	75⅜
Amortisatie Sijndicaat 3½ „	75⅞		
SPANJE.			
Neg. 1835 bij *Ardoin*. s. 5 pCt.	9 15/16		
Onbep. Stukken £ 510	9⅞		
dito Coupons . . . . . . „	6⅞	7	
Nieuwe Obligatien 3 „	28⅝	29	28⅞
Binnenlandsche Schuld 3 „	18 15/16	19	19
RUSLAND.			
bij *Hope en Comp.* . 5 pCt.	107⅜		
Inschrijv. op 't Grootb. 6 „	100¼		
dito Negot. 1840 . . . 4 „	80		
dito *Stieglitz*. . . . . . 4 „	79⅛		
PORTUGAL.			
Te Londen. . . . . . . 3 pCt.	26¼		
dito. . . . . 4 „	27	27½	27¼
OOSTENRIJK.			
Oblig. Metaliek. . . . 5 pCt.	70¼	70¾	70⅝
dito . . . . 2½ „	37 7/16	37¾	37⅝
Griekenl., in London . 5 pCt.	3½	3¾	
Grenada à £ 100 . . . 1 „	13¾		
Peruanen . . . . 6 „	35¾	36½	35¾
Geld op Beleening	2½		
Geld op Prolongatie	2½		

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Januarij	Uren.	Wind-rigting.	Wind-kracht.	Barom. bij 0°	Thermom.	Damp-drukking.	Vochtigheid.	Gevallen regen.	Aanmerkingen.
4	8	O.	0-1	mm 759,48	—11,6	mm 2,41	0,97	mm 0	Helder.
	2	ONO.	0-1	60,51	—2,9	2,72	65	0	id.
	10	NO.	0-1	61,20	—6,5	2,80	84	0	Bewolkt.
5	8	NO.	0-1	758,37	—4,0	3,52	90	0	Betrokken.
	2	NO.	0-1	57,68	—2,7	3,78	89	0	id.
	10	N.	0-1	60,22	—6,0	3,50	1,00	0	Bijna helder.
6	8	NNW.	0-1	763,53	—7,2	3,17	98	0	Bijna helder, mistig, rijp.
	2	WNW.	0-1	64,24	—8,2	4,05	98	0	Zware mist; rijp.
	10	ZW.	0-1	63,95	—5,6	3,54	99	0	Ligt bewolkt; rijp.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.